

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PARAFII Św. Antoniego Padewskiego w Cikowicach */WERSJA SKRÓCONA/*

Nr 2

z dnia 01.08.2024 r.

Piętnastego lutego weszły w życie przepisy nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, czyli tzw. ustawy Kamilka z Częstochowy. Ustawa ta zawiera szereg rozwiązań, mających na celu lepszą ochronę dzieci przed przemocą i zapewnienie im kompleksowej pomocy w przypadku skrzywdzenia.

Jednym z punktów ustawy jest obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich. Obowiązek ten w sposób szczególny dotyczy organów zarządzających jednostkami systemu oświaty (przedszkola, szkoły i schroniska młodzieżowe) oraz innych placówek oświatowych, opiekuńczych, wychowawczych, resocjalizacyjnych, religijnych, artystycznych, medycznych, rekreacyjnych, sportowych lub związanych z rozwijaniem zainteresowań, do których uczęszczają albo, w której przebywają małoletni, a także organizatorzy tychże działalności oraz podmioty świadczące usługi hotelarskie, turystyczne czy prowadzące inne miejsca zakwaterowania zbiorowego.

W związku z powyższym parafie i ośrodki duszpasterskie zobowiązane zostały do wprowadzenia obowiązujących w tym temacie standardów. Także nasza parafia wprowadza tzw. Standardy Ochrony Nieletnich, w tym dzieci, młodzieży, niepełnosprawnych.

Wszyscy posługujący w parafii, tj. duchowni, katecheci, nadzwyczajni szafarze, pracownicy, wolontariusze, animatorzy grup, mają obowiązek odbyć szkolenie zapoznające z zasadami ochrony nieletnich i stosować je podczas wypełniania swoich obowiązków. Osoby te mają także obowiązek podpisania odpowiedniej deklaracji, w której zobowiązują się do przestrzegania zasad ochrony nieletnich.

W każdej parafii – zgodnie z wytycznymi – powołuje się też Parafialny Zespół Prewencyjny, którego celem jest koordynowanie inicjatyw zapobiegających jakiegokolwiek krzywdzie w przestrzeni parafialnej, szczególnie mając na względzie podopiecznych należących do grup

formacyjnych. Zadaniem powołanego Zespołu jest wprowadzenie zasad, przyjmowanie zgłoszeń o nieprawidłowościach, odpowiednie reagowanie na każdą zgłoszoną sytuację oraz prowadzenie szczegółowej dokumentacji.

W naszej parafii zadania te pełnić będą: p. Iwona Wełna, p. Rafał Puścizna i p. Katarzyna Kupiec. Osoby wchodzące w skład Zespołu Prewencyjnego oraz ks. proboszcz Leszek Durlak, uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym wprowadzenia obowiązujących w parafiach zasad. Szkolenie to odbyło się na szczeblu diecezjalnym, prowadził je: ks. Bogdan Węgrzyn, Delegat Biskupa Diecezjalnego ds. ochrony dzieci i młodzieży w Diecezji Tarnowskiej, sędzia Sądu Diecezjalnego w Tarnowie; ks. Tadeusz Michalik, członek Zespołu ds. prewencji ochrony dzieci i młodzieży; ks. Grzegorz Franczyk, Diecezjalny wizytator nauki religii, nauczyciel konsultant ds. religii MCDN OT. Osoby pracujące bezpośrednio z dziećmi oraz członkowie Parafialnego Zespołu Prewencyjnego, zobowiązane są do dostarczenia świadectwa niekaralności.

Wszystkie te działania mają uwrażliwić przede wszystkim osoby dorosłe, ale także samych nieletnich na szeroko rozumianą krzywdę. Mają zapewniać bezpieczne relacje pomiędzy dziećmi, młodzieżą a także w relacjach dziecko – dorosły, młodzież – dorosły, młodzież – dziecko. Mają uczyć na przejawy agresji zarówno fizycznej jak i psychicznej, na nierówne traktowanie. Mają także wzbudzać reakcję na wszelkie sygnały wysyłane przez dzieci i młodzież a mogące świadczyć także o przemoc w miejscach poza parafią.

Wprowadzane standardy ochrony nieletnich w sposób szczególny mają też mieć ochronę w zakresie przestępstw seksualnych, dlatego parafia ma też obowiązek sprawdzania osób prowadzących zajęcia z dziećmi – w Rejestrze Przestępstw Seksualnych.

Dodatkowo wprowadzone standardy mają służyć ochronie danych osobowych i ochronie wizerunku nieletnich, na określonych zasadach. Mają także chronić młode osoby przed cyberprzestępczością.

Osoby posługujące w naszej parafii – kapłani, katecheci, szafarze, pracownicy, animatorzy, wolontariusze dostarczyli wymagane dokumenty i przeszli szkolenie dotyczące obowiązujących standardów. Natomiast spotkania z dziećmi, młodzieżą oraz ich rodzicami odbędą się po wakacjach, na początku nowego roku duszpasterskiego. Będą one dotyczyły ustalenia szczegółowych zasad, na jakich odbywać się będą spotkania formacyjne w parafii.

STANDARDY OCHRONY DZIECI MAŁOLETNICH PARAFIA PW. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO W CIKOWICACH */wersja skrócona/*

1. NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY STANDARDÓW OCHRONY DZIECI

- Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczynić się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w parafii dobrze, było w niej akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w parafii lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
- Każda osoba w naszej parafii jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: księża, pracownicy/wolontariusze, animatorzy, rodzice, dzieci i młodzież. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- W parafii św. Antoniego Padewskiego w Cikowicach wyznaczono osoby, które mają szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem:
  - osoby zaufania – Iwona Wełna, Rafał Puścizna, Katarzyna Kupiec, w sprawach ochrony nieletnich można też zgłaszać się do ks. proboszcza Leszka Durlaka (tel. 693 - 726 - 411)
- Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o dzieci i młodzież, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.
- W parafii organizowane są różne inicjatywy edukacyjne skierowane do pracowników/wolontariuszy, animatorów, rodziców, dzieci i młodzieży. Szkolenia i warsztaty dotyczą sposobów tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony przed krzywdzeniem i przeciwdziałania różnym formom przemocy.
- Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników/wolontariuszy parafii lub dzieci.
- Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią, jest zawsze bardzo poważnie traktowany przez pracowników/wolontariuszy parafii. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Pracownicy/wolontariusze parafii podejmują działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.
- Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy dzieci i młodzież są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować pracowników/wolontariuszy parafii, animatorów, osobę zaufania.
- Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego

środowiska w parafii. Pracownicy /wolontariusze, animatorzy będą zawsze reagować na przekraczanie i nierespektowanie przyjętych zasad.

- Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich dzieci. Godność każdej osoby jest w naszej parafii szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdej osoby, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.
- Pracownicy/wolontariusze parafii, animatorzy powinni reagować na niewłaściwe zachowania dziecka wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych, upominając go i stosując przyjęte w parafii środki dyscyplinujące. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.
- Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Parafia dba o to, by dostęp do Internetu był bezpieczny, wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość dostępu do treści szkodliwych. Ponadto pracownicy/wolontariusze parafii reagują na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Dziecko zawsze może poprosić o pomoc, gdy on sam lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.
- Pracownicy/wolontariusze parafii dbają o ochronę wizerunku dzieci i młodzieży. Rodzice decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem parafii są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Pracownicy/wolontariusze szanują decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.
- Dzieci i młodzież powinny szanować prawo do prywatności rówieśników oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

2. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIKÓW PARAFII Z DZIEĆMI

- W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników/wolontariuszy parafii. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe pracujące w parafii:
- Pracownicy/wolontariusze parafii podejmują działania dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie.

- Każde dziecko jest traktowane z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego dziecka.
- Pracownicy/wolontariusze dbają o tworzenie odpowiednich relacji z dziećmi, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dziećmi i młodzieżą jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.
- Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dzieci dla celów prywatnych.
- Każdy kontakt z dziećmi jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych na rzecz parafii. Pracownicy/wolontariusze nie mogą utrzymywać relacji prywatnych z dziećmi (poza sytuacjami, gdy kontakty poza parafią wynikają z innych przyczyn – np. pracownik/wolontariusz jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny dziecka).
- W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby przyjmującej zgłoszenia, innego pracownika/wolontariusza parafii, którego darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do proboszcza.

3. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY DZIEĆMI

- Parafia jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo dzieciom także w grupie rówieśniczej. Kierując się wartościami wypływającymi z Ewangelii, staramy się wpoić naszym parafianom postawę szacunku wobec każdego człowieka – dzieci i dorosłych. Pragniemy, by w relacjach międzyludzkich bliska była im ewangeliczna zasada: „Wszystko, więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).
- Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi poznali wszyscy pracownicy /wolontariusze i współpracownicy parafii, dzięki czemu mogą oni umiejętnie i adekwatnie do zaistniałej sytuacji reagować na każde niewłaściwe zachowanie czy przemoc. Również dzieci powinny przestrzegać poniższego kodeksu podczas spotkań w parafii i poza nią, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym.
- Kodeks zachowań został opracowany z udziałem dzieci. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywać się będzie, co dwa lata, a także po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w parafii podjęta zostanie interwencja z powodu krzywdzenia rówieśniczego. Zmiana treści zasad bezpiecznych relacji między dziećmi jest możliwa w każdym momencie na ich wniosek i z ich udziałem:

1. *Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby*

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby nawet, jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

2. *Zasady komunikacji między dziećmi*

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
- Stosuj formy grzecznościowe.
- Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

3. *Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni*

- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów, koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.

- Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

4. Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
- Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
- Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów, koleżanek.
- Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
- Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu.
- Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

5. Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w Internecie. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.

- Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- Chroń intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniem niedopuszczalnymi.
- Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

6. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

- Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.
- Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- Słuchaj drugiej strony. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałeś /zrozumiałaś jej komunikat.
- Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.

- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą, aktualnego opiekuna grupy. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.
- Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

**OSOBY I MIEJSCA, GDZIE MOŻNA UZYSKAĆ POMOC
W SYTUACJI, GDY:**

- ✓ doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią,
- ✓ jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
- ✓ dzieje się coś niepokojącego,
- ✓ przeżywasz trudne chwile,

NIE ZOSTAWAJ Z TYM SAM/SAMA. MOŻESZ ZNALEŻĆ WSPARCIE.

BLISKO CIEBIE SĄ OSOBY, KTÓRE BĘDĄ UMIAŁY CI POMÓC.

- osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w parafii o pomoc, osoby przyjmujące zgłoszenia o krzywdzeniu - osoby zaufania: **Iwona Wetna, Rafał Puścizna, Katarzyna Kupiec.**
- ksiądz proboszcz Leszek Durlak /693 - 726 - 411/;
- animatorzy;
- każdy pracownik/wolontariusz parafii, którego darzysz zaufaniem.

**MOŻESZ TEŻ SZUKAĆ WSPARCIA POZA PARAFIĄ.
WARTO ZNAĆ TELEFONY ZAUFANIA I MIEJSCA,
W KTÓRYCH MOŻESZ UZYSKAĆ FACHOWĄ POMOC:**

Ważne telefony

116 111	Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży
800 121 212	Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka
800 120 002	Niebieska Linia dla osób doświadczających przemocy
 112	Telefon alarmowy